

اعانه را نمیشود قرض دادحالا اگر آن ماده دوم حذف شود بنده با این ماده موافقم و اگر حذف نشود با این مخالفم زیرا هنوز تکلیفش معلوم نیست

نصر الملک وزیر پست و تلگراف بنده تصور میکنم حل این مسئله بترتیبیکه عرض مینمایم ممکن میشود :

چون منظور آقایان اینستکه وجه اعانه بعنوان قرضه داده نشود بنا بر این ممکن است در ماده سوم تصریح شود مقداری که از باب اعانه در تجارتخانه تومانیان باقی است بمصرف قرضه نخواهد رسید تا رفع آن اشکال هم بشود والا همانطور که ذکر شد دولت در نظر داردمبالغ دیگری هم از مجلس تقاضای اعتبار نماید و باین مصرف برساند و بطبعاً مجبور خواهد بود که يك قرضه هائی يك اشخاص بدهد که آنها اسباب و آلانی تهیه کرده کم کم بتوانند املاک خود را آباد و جبران ضرر های گذشته را بنمایند درین صورت کلمه قرض را نمیتوان از این لایحه برداشت و طبیعتاً دولت کمکهای بر عايب و مالکین املاک مینماید تا آنها هم بتوانند اصلاحاتی در املاک خود بنمایند و با ترتیباتی که دولت در نظر خواهد گرفت برور ایام این وجه بخزانة دولت برگشت خواهد نمود

رئیس - اگر آقایان تصویب میفرمایند چند دقیقه تنفس داده شود ... (خطاب بو کلاه قبری تأمل بفرمائید آقای وزیر پست و تلگراف میخواهند معاون خودشان را معرفی نمایند وزیر پست و تلگراف - آقای مخبر الدوله را بسمت معاون وزارت پست و تلگراف حضور مجلس معرفی میکنم درین موقع (تقریباً نیم ساعت بظهور) جلسه برای تنفس تعطیل و دیگر تشکیل نگردید

رئیس مجلس - مؤتمن الملک جلسه ۲۵۰

صورت مشروح مجلس یوم یکشنبه ۱۱ برج حمل ۱۳۰۲ مطابق ۱۴ شعبان ۱۳۴۱

مجلس دو ساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای مدرس نایب رئیس تشکیل گردید (صورت مجلس یوم شنبه دهم حمل را آقای امیر ناصر قرائت نمودند)

نایب رئیس آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - اولاً آقای محقق - العلماء را غائب بی اجازه نوشته اند در صورتی که ایشان ۳ ماهه از مجلس اجازه گرفته اند و بکمسیون هم اطلاع داده اند ثانیاً در ماده دوم راجع با رومیه بنده شرح مفصلی بیان کردم ولی در صورت مجلس نوشته نشده است بنده میدانم نوشتن صورت مجلس در تحت چه ترتیبی است و ابداً از بیاناتی که

بنده گروام اسمی برده نشد بنده گفتم ماده دوم بگلی خلاف است بواسطه اینکه در ماده دوم نوشته شده است که این بول طلب دولت باشد در صورتیکه طلب نیست و يك اعانه ایست که داده میشود خلاصه بنده یکساعت در این زمینه حرف زد و در صورت مجلس ابداً نوشته نشده اصلاً این صورت مجلس مابیک ترتیبی نوشته میشود وقتی هم که بمجلس می آید میگویند مخالفی نیست و فوراً امضاء میشود بنده در غالب این صورت مجلسها مخالف هستم و صورت مجلس بیک میل هائی نوشته می شود و من مخالفم

(همه بین نمایندگان - غیر آقایان طور نیست برخلاف واقع است)

نایب رئیس - پس باید در صورت مجلس بنویسند که آقاسید یعقوب یکساعت حرف زد اینکه نمیشود صورت مجلس خلاصه مذاکرات مجلس است و مفصل نیست (صحیح است)

شیخ رئیس صورت مجلس های گذشته را هم چون مجلس تصویب کرده است قابل تنقید نیست و فرمایشات آقای آقاسید یعقوب هم وارد نیست (صحیح است)

نایب رئیس - آقای حاج سید المحققین (اجازه)

حاج سید المحققین - بنده در دستور عرض دارم

شیخ رئیس صورت مجلس های گذشته را هم چون مجلس تصویب کرده است قابل تنقید نیست و فرمایشات آقای آقاسید یعقوب هم وارد نیست (صحیح است)

نایب رئیس - آقای حاج سید المحققین (اجازه)

حاج سید المحققین - بنده در دستور عرض دارم

شیخ رئیس صورت مجلس های گذشته را هم چون مجلس تصویب کرده است قابل تنقید نیست و فرمایشات آقای آقاسید یعقوب هم وارد نیست (صحیح است)

نایب رئیس - آقای حاج سید المحققین (اجازه)

حاج سید المحققین - بنده در دستور عرض دارم

باشد و این تفصیل را ممکن است بعد از پیشنهاد توضیح بدهید

شیخ الاسلام - علی ای حال این يك مطلب مسلمی نیست و يك مطلبی است که قابل رای است و بنده تقاضا میکنم این لایحه امروز جزء دستور شود و چند ماده که پیشنهاد شده بگذرد و چون اسباب تسهیل امر انتخابات است مدت انتخابات را نصفه میکند و آن مطلبی هم که بین آقایان محل اختلاف بود عنوان نشده این است که بنده لازم میدانم آقایان همراهی بفرمائید تا این چند ماده بگذرد که هم کار انتخابات آسان شود و هم مردم راحت باشند

نایب رئیس پیشنهاد آقای شیخ الاسلام این است که چند ماده اصلاحیه راجع با انتخابات جزء دستور امروز باشد آقای حاج سید المحققین (اجازه)

حاج سید المحققین - بنده در دستور عرض دارم

نایب رئیس - آقای شیخ الرئیس راجع با پیشنهاد آقای شیخ الاسلام فرمایشی دارید

شیخ رئیس بلی خاطر آقای شیخ الاسلام را تذکر میدهم مطلبی که در خارج و در اطاق تنفس عنوان میشود برای این است که دیگر در مجلس مطرح نشده و وقت مجلس صرف آنکار نشود و سابقه ندارد و مطلبی که در خارج مذاکره میشود در مجلس هم گفتگو واقع شود چون شاید اسباب زحمت بشود دیروز هم بهمین جهت پیشنهاد شد که چند نفری از فرا کسیون ها معین بشوند در این باب اظهار عقیده بنمایند و نتیجه را به عرض مجلس برسانند و حالا هم بهترین است بماند برای بعد از تنفس تا عقیده فرا کسیون ها هم معلوم شود چون يك مطلبی در آن هست که خیلی قابل مباحثه است بملاوه در این پیشنهاد هم ممکن است خیلی حرف زده شود و عاقبت امروز هم وقت مجلس تلف بشود و بجای نرسیم پس بهتر این است که این پیشنهاد بماند برای بعد از تنفس تا نتیجه شور فرا کسیونها هم معلوم شود

بعضی از نمایندگان - صحیح است

شیخ الاسلام - بنده توضیحی دارم

نایب رئیس - بفرمائید

شیخ الاسلام - حضرت والا بنده يك نسبتی دادند که مطلبی را که در مجلس خصوصی عنوان شده بود اینجا مذاکره کردم و حال آنکه چنین چیزی نیست آقای رئیس امروز این مطلب را در مجلس عنوان کردند بنده تردید کردم و يك مطلب سری و خصوصی نبود

نایب رئیس - این پیشنهاد شمارا دیروز بنده کردم و آقای رئیس فرمودند

که در مجلس خصوصی مذاکره بشود در مجلس خصوصی هم قرار شد بفرما کسیونها رجوع شود تا نتیجه معلوم شده و بعرض مجلس برسد حالا هم راجع با پیشنهاد حضرت عالی همینطور که آقای شیخ الرئیس فرمودند بهترین است بماند برای بعد از تنفس تا آقایان يك مشاوره بکنند

(گفته شد صحیح است)

نایب رئیس - و اگر هم لازم است باین پیشنهاد حضرت عالی رای گرفته شود

(جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است)

نایب رئیس - آقایان مذاکرات رادر این خصوص کافی میدانند؟ (گفته شد کافی است)

نایب رئیس - آقای حاج سید المحققین (اجازه)

حاج سید المحققین - چون لایحه ارومیه چندان مذاکره لازم ندارد و ماده اول آنهم تصویب شده تقاضا میکنم در اول دستور گذارده شود

نایب رئیس - در اول دستور هست دستور امروز :

اولاً مذاکره در ماده سوم لایحه ارومیه است ثانیاً لایحه راجع بمصارف گذارد شهری است . بعد هم لایحه شورای دولتی

آقای حائری زاده فرمایشی دارید؟

حائری زاده - در دستور عرضی دارم

نایب رئیس - دستور معین شده . ماده سوم لایحه ارومیه قرائت می شود

(شرح ذیل قرائت شد)

وزارت ممالیه مجاز است در حدود اعتبار مصوب در ماده يك این قانون به از باب املاک مغروبه در تحت شرایط و موادی که وزارت مشارالیه صلاح بداند اعطای قرضه نماید

نایب رئیس - آقای شیخ الرئیس مخالفید؟

شیخ الرئیس - بلی عرض کنم این سه ماده بیکدیگر وصل است . ماده اول اعطای صد هزار تومان است ماده دوم هم راجع باین است که دولت تصور کرده بود اعانه ارومیه که در تجارتخانه طومانیان مانده است بگیرد و جزو این حساب بیاورد که غالب آقایان مخالفت فرمودند و به کمسیون مراجعه شد بنده هم مخالف بودم ماده سوم هم فرع بر آن دو ماده است ماده دوم راجع باین بوده است که دولت می خواهد اعانه ارومیه را که در تجارتخانه طومانیان است بمصرف این قرضه برساند و خودش بعد برداشت نماید در صورتیکه این صحیح است و بنده هم مخالف بودم

که گفته شد دولت ۵۰ هزار تومان می‌دهد هر ص می‌کنم خیر دولت ۱۰۰ هزار تومان می‌دهد و بدهم ۲۰۰ یا ۳۰۰ هزار تومان خواهد داد نهایت نظریه دولت این بوده که راجع بان ۵۰ هزار تومانی که در تجارت خانه طومانی است و در واقع از میان رفته او را وصول کند برای اینکه در اینجا ذکر شده که ۵۰ هزار تومان قابل قرضه نیست و بقیه بده این نظریه هم خیلی واضح و روشن است می‌گوید (در حدود اعتبار ۱۰۰ هزار تومان) تمام ۱۰۰ هزار تومان مسلم است اگر آنوجه آهانه تصویب شد آن وجه را نمی‌شود بعنوان قرضه داد و اما این که فرمودند ماده سوم بجای ماده دوم تصویب خواهد شد و هیچ ضرری ندارد که ماده ۳ هم به همین صورتیکه هست تصویب شود

نایب رئیس - همینطور که اظهار شد رای میگیریم بماده سوم آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(جمع کنیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. لایحه گزارده شهری مطرح است

(آقای امیر ناصر شرح ذیل قرائت نمودند)

ماده واحده - مجلس شورای ملی مبلغ چهار هزار و دو تومان در ماه بشرح ذیل برای حقوق و مخارج ۱۸۸ نفر صاحب منصب و گارد شهری علاوه بر اعتبار بودجه هفتاد و سه ایست تایل وزارت داخله تصویب می‌نمایند

رئیس یکمتر (ماژر)	۱۵۰
نایب دوم (دونفر)	۱۰۰
صاحب منصب جزء (۵ نفر)	۱۲۵
تابین (۱۸۰ نفر)	۳۲۴۰

اعتبار برای خرید (۱۸۵) دست لباس بانضمام بالتوازی قراردستی ۲۵ تومان ۲۸۷ تومان

جمع یکماه ۴۰۰۲ تومان

جمع سالیانه ۴۸۰۰۰ تومان

نایب رئیس - آقای شیخ الاسلام (اجازه)

شیخ الاسلام اصفهانی - این لایحه درسی ام حمل ۱۳۰۱ از طرف دولت تقدیم مجلس شده که یکسال است و در بیست و هشتم ذیقعه از کمیسیون گذشته است (۶ ماه است امروز با زدهم حمل ۱۳۰۲ است بمجلس آمده بنده نمیدانم آیا این سهل انگاریها از طرف دولت شده که مطالب این لایحه را بجرا از مجلس نکرده‌اند یا از طرف مجلس کوتاهی شده که لایحه را یکسال قبل دولت بمجلس تقدیم نموده امروز بمجلس بیاید و تصویب شود علی ایحال بنده نمیدانم این غفلت از طرف کی شده و باین ملاحظه بنده مخالف هستم که این لایحه در این موقع تصویب شود چون برای مملکت یک سابقه بد و بسیار مضری احداث میکند و بنده تصور میکنم اگر یک چنین سابقه در

مجلس گذارده شود شاید يك دولتی پیدا شود که بآن ۴ دیواری سال قبل هم قائل شود تمام مخارج مملکت را بکنند پس از آن مثلا همان لایحه گزارده شهری ۱۳ ماه که گذشت میرویم و تصویب آنرا از مجلس میخواهیم و بنده چون تصویب این لایحه را مخالف با مصالح آتیه مملکت میدانم این است که مخالفم این لایحه امروز تصویب شود و به عقده بنده در آن مواقع دولت را باید در فشار گذاشت که من بعد این قسم معامله نکنم

نایب رئیس - آقای اقبال السلطان

اقبال السلطان - آقای شیخ الاسلام اشکالاتشان نسبت باعتبار نبود بلکه فقط اعتراضشان این بود که چرا در آمدن این لایحه بمجلس تأخیر شده و البته تصدیق میفرمایند که کارهای کمیسیون بودجه منحصر باین لایحه باید بود لایحه یا صلا لایحه نبود است لوابج متعددی در کمیسیون بودجه آمده است البته هر کدام يك وقتی از طرف دولت پیشنهاد شده و بترتیب در کمیسیون تحت شور گذارده شده و در طرف این لایحه بخصوص مذاکرات طولانی شد برای اینکه ببینند این اعتبار را بدولت بدهند يك کار شهری تهیه کنند یا خیر و علت دادن این پیشنهاد از این جهت بود که سابقاً سفارتخانه و ادارات دولتی و محلهائی که از طرف دولت بایستی آنجا ها مستحقین نظر گذارده شود سابقاً از طرف نظام گذارده میشد و آقای وزیر جنک این مسئله را مخالف شئون نظامی دیدند که آنها را مأمور حفاظت خانهها و سفارت خانهها بنمایند و حقیقتاً همینطور هم بود این بود که مخصوصاً تقاضا کردند برای پیشرفت این کار گزارده شهری تهیه شود و آن نظامها بخدمت خود مشغول شوند و این پیشنهاد در کابینه آقای مشیرالدوله بمجلس تقدیم شد و بعد که آقای قوام السلطنه تشریف آوردند ایشانهم تایید کردند و این لایحه در کمیسیون مطرح شد و کمیسیون بعد از مذاکرات تصویب کرد و بنده عقیده ام این است که آقایانهم موافقت بفرمایند در اینکه این لایحه تصویب شود ولی فرمایش آقای شیخ الاسلام راجع باعتبار بودجه چهار دیواری که بالاخره از میان خواهد رفت بنده بشما اطمنان میدهم که بعد از این اینطور پیشنهادات بمجلس نخواهد شد سابقاً مملکت يك بودجه مرتب و منظمی نداشت و ناچار بودند يك بودجه برای سنه ایستایل معین شد منتها اگر در اول سال نشر آخر سال معین شد برای هفتاد و سه ایستایل رئیس کل مالیه بودجه کاملی از دخل و خرج تهیه نموده همین روزها بمجلس میآورند خاطر احترام آگاه باشد که دیگر این ترتیبائی که فرمودید پیش آمد نخواهد کرد

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب

در کلیات فرمایشی دارید؟

آقا سید یعقوب - بله

نایب رئیس - بفرمایند

آقایان مستحضرات در بودجه که تپیش در مجلس چهار دیواری شد تقریباً دو میلیون و سیصد هزار تومان اعتبار بودجه وزارت داخله داده شد یعنی وزارت داخله وزارتخانه خودش را با احکام و آن چیزهایی که در تحت نظر وزارت داخله هستند و از این دو میلیون و سیصد هزار تومان هفتصد هزار تومان به عنوان امنیه تخصیص داده شد در کمیسیون عنوان شد که این هفتصد هزار تومان برای امنیه است آقای وزیر جنک اظهار کردند که من چهار صد هزار تومان امنیه را قبول میکنم برای اینکه در تمام نقاط مملکت مافوقی نظامی داریم چون قوای نظامی پشتیبان قوای امنیه است بکثرت قوای امنیه محتاج نیستیم و همانطور هم قرار داده شد که امنیه جزو وزارت جنک باشد آقای معاون وزارت داخله در کمیسیون اظهار کردند که این چهار هزار تومانی که برای امنیه معین شده برای قواء امنیه تکافو نمیکند صد و پنجاه هزار تومان دیگر هم برای امنیه بر گشت کرد پس نسبت بامنیه بیان ترتیبی که اجازه داده شد صد و پنجاه هزار تومان علاوه شد اینجا در بودجه وزارت داخله که از مجلس گذشت در نظر آقایان هست مینویسد دو میلیون و صد و هشتاد و چهار هزار و بودجه چهار دیواری ما اجازه دادیم این زیادتی که جارفته است همچج خرج داخلی بمانندادند و بنده هر چه عرض کردم دیوان معاصباتی در اینجا تشکیل نشد که آن بودجه که مجلس اجازه داد با مخارجی که وزراء کردند تطبیق کنیم ببینیم زیادتی کجا رفته است و درست است این لایحه لایحه ایست که در کابینه آقای مشیرالدوله پیشنهاد شده بود آقای قوام السلطنه هم تعقیب شد و این ایراد آقای شیخ الاسلام بدولت نبوده است زیرا سیزده ماه است دولت این لایحه را بمجلس تقدیم نموده و ایرادی بدولت لایحه را اشکال کردند که چرا این لایحه هلیحه بمجلس تقدیم شده است بنده عرض میکنم بطوریکه خاطر آقایان مستحضرات که در برج حوت بودجه های اعتباری از مجلس گذشت و این لایحه در برج حمل بمجلس فرستاده شد در صورتی که اعتبار وزارت داخله داده شده بود و آن موقع وزارت داخله دارای گزارده شهری نبود بعد دولت احتیاج پیدا کرد دو میلیون و سیصد هزار تومان بودجه مشکل که از مجلس گذشته است دو میلیون و صد و هشتاد و چهار هزار و شصت تومان است (بعضی از نمایندگان) هنوز نگذشته است آنچه چیزی که کمیسیون بودجه بمجلس راپرت داده است این مبلغ و این گزارده شهری هم که در سال بالغ بر چهل و هشت هزار تومان میشود کمیسیون مفصلاً شرح نداده است

که آیا این کارده شهری جزو وزارت داخله است یا نه اگر جزو وزارت داخله است باید در تحت بودجه داخله باشد برای اینکه گزارده شهری يك عنوان عاجله ندارد و اگر بعنوان لایحه مستقل دولت بمجلس پیشنهاد کرده باشد بنده مخالف هستم یا باید جزو بودجه وزارت داخله باشد یا جزو بودجه وزارت جنک اگر جزو وزارت داخله است بنده عرض میکنم در این بودجه چهار دیواری دو میلیون و سیصد هزار تومان بمجلس برای وزارت داخله اعتبار داده صورت خرجش کند؟ این صورتی که کمیسیون بودجه بمجلس میدهد دو میلیون و صد و هشتاد و چهار هزار تومان است ما بقی آن کجا رفته که مابقی را در نظر نیاورد بنده می بینم سال تمام شد و بودجه بمجلس نیامد و میترسم دوره مجلس هم تمام شود و این بودجهها بمجلس نیاید و اول حقی که مجلس شورای ملی دارد در نظر کردن در بودجه است نظر کردن در جمع و خرج است ۱۰ روز بحمل مانده باید بودجه بمجلس بیاید و جمع و خرجش معلوم شود حالا نمیدانم آقای مخبر و آقای اقبال السلطان جوابی بمن میدهند که بنده را قانع کند

اقبال السلطان - آقای آقا سید یعقوب در ضمن مذاکرات يك اعتراضاتی میفرمایند که هیچ مورد ندارد مثلاً می - فرمایند امروز یازدهم حمل است و بودجه بمجلس نیامده گمان میکنم این مسئله اعتراضی ندارد برای اینکه صحیح است که مطابق قانون اساسی بودجه باید تا یازدهم حوت بمجلس پیشنهاد شود ولی عجالتاً ما می بینم داخل در سال تنگوزنیل شده ایم و بودجه ایستایل هنوز تکلیفش درست معلوم نیست پس يك مشکلاتی برای مجلس فراهم شده است که بودجه ایستایل را در سال تنگوزنیل تصویب میکنند در این صورت پس لااقل ده روز دیگر صبر کنند تا بودجه ای امسال هم پیشنهاد شود و اما لایحه را بمجلس تقدیم نموده و ایرادی بدولت متوجه نمیکرد بنده هم قبول میکنم شاید در کمیسیون بودجه مجلس مانده است که تا حالا تکلیف آن معین نشده است پس بدولت های ایراد نیست ولی اساساً بنده مخالف هستم با این مسئله بودجه که در بودجه چهار دیواری مجلس از وزارت داخله که از گزارده شهری نبود بعد دولت احتیاج پیدا کرد دو میلیون و سیصد هزار تومان بودجه مشکل که از مجلس گذشته است دو میلیون و صد و هشتاد و چهار هزار و شصت تومان است (بعضی از نمایندگان) هنوز نگذشته است آنچه چیزی که کمیسیون بودجه بمجلس راپرت داده است این مبلغ و این گزارده شهری هم که در سال بالغ بر چهل و هشت هزار تومان میشود کمیسیون مفصلاً شرح نداده است

نایب رئیس - اگر آقایان اجازه می فرمایند داخل در ماده شوم (جمعی گفتند مذاکرات کافی نیست)

نایب رئیس - بکافی بودن مذاکرات در کلیات رای میدهم چون يك ماده بیشتر نیست در خود ماده میتوانید مذاکره کنید

بعضی از نمایندگان - رای بگیرند

نایب رئیس - رای میگیریم آقایانی که مذاکرات در کلیات را کافی میدانند قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

نایب رئیس - معلوم می شود کافی است

(ماده واحده قرائت میشود)

(بعضی از نمایندگان قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که ماده واحده شرح ذیل نوشته شود

ماده واحده - مجلس شورای ملی اجازه میدهد که وزارت مالیه ماهی مبلغ چهار هزار تومان برای حقوق و مخارج ۱۸۸ نفر صاحب منصب گزارده شهری از محل اعتبار بودجه وزارت داخله در سته تیل از موقع تاسیس گزارده شهری بیردازد (سهام السلطان)

نایب رئیس آقایان تشریف نبرند که عده برای مذاکرات کافی باشد آقای حاج نصیر السلطنه (اجازه)

حاج نصیر السلطنه - بنده موافقم

نایب رئیس - آقای سهام السلطان (اجازه)

سهام السلطان راجع بودجه این با آقای اقبال السلطان اظهار نمودند که بودجهها تا یازدهم حوت بمجلس بیاید و این مناسبت است که ممکن نشده بودجه های جزء در مجلس تصویب شود بطور اعتبار چهار دیواری که مصطلح است يك بودجه را بمجلس تصویب نمود که در وزارتخانه مطابق این مبلغی که برای آن پیش بینی شده است تا وقتی که بودجه جزء بمجلس بیاید تشکیلات خود را در روی آن اعتبار چهار دیواری بدهد و بطوریکه آقای آقا سید یعقوب اظهار کردند گزارده شهری هم جزو یکی از قسمتهای وزارت داخله است و بایستی جزو بودجه وزارت داخله منظور بشود و این لایحه بر گردد بکمیسیون اصلاح شود و در بودجه امسال وزارت داخله پیش بینی شود و بمجلس بیاورند جمع بودجه های هفتاد و سه ایستایل در این بودجه برای آوردن بودجه ها قانون معین بوده ۲۵ روز یکماه گذشته است ولی همان خوب است مجلس تا یکید نماید که در چه زودتر بودجه ها را بمجلس بیاورند که مثل پارسل دچار تأخیر نشود و تا مجلس است بگذرد

نصرت الدوله مخبر کمیسیون - در موضوع لایحه گزارده شهری که مطرح است این اشکالاتی که آقایان از نقطه نظر تأخیر میفرمایند و اینکه اشکال در این مسئله میفرمایند که باید جزو بودجه وزارت داخله باشد البته تا يك درجه وارد است ولی آقای اقبال السلطان توضیح دادند که برای سنه گذشته يك بودجه اعتباری برای وزارت داخله تصویب شد و در آنوقت گزارده شهری نبود بعد احتیاجات مردم گزارده شهری را ایجاد نمود و يك لایحه جدیدی از طرف دولت برای تاسیس گزارده شهری بکمیسیون تقدیم شد کمیسیون هم حالا مدتی است آنرا تصویب کرده و به مجلس فرستاده و اگر اساساً آقایان معتقد باین مؤسسه هستند و میدانند لازم است دیگر اشکال در اینکه این لایحه جداگانه باشد یا اینکه جزو بودجه وزارت داخله باشد لزومی ندارد و هر طوریکه بخواهند آنطور میکنیم و البته اگر جزو بودجه وزارت داخله باشد بهتر است ولی در موضوع بودجه وزارت داخله که راپورتش در کمیسیون بجز عیونشته و طبع شده در نظر آقایان هست و چندین مرتبه هم در مجلس مطرح شد و گاهی دولت استرداد کرد و گاهی بکمیسیون ارجاع شد و بالاخره ما اینطور با وزارت داخله متفق شدیم که جزء بودجه بیان ترتیبی حساب شده است گذشتن آن از مجلس اشکال دارد و خوب است در همان حدود اعتباری که تصویب شده دو ماده تهیه بشود و در تحت این دو ماده بودجه وزارت داخله از مجلس بگذرد و موادی ه تهیه شده بود ولی بواسطه تغییرات اخیر و وسیله برای تعقیب او پیدا شد و بالاخره مخارج سال گذشته وزارت داخله در حدود همان اعتباری که مجلس داده بود شد و بلکه کم تر از این میزان هم شده است و در هر صورت خوب است آقایان قدری در این باب دقت بفرمایند که اولاً وجود گزارده شهری را لازم میدانند یا نه؟ ثانیاً باید بدانند گزارده شهری تاسیس شده و مخارج آنهم شده و پرداخته شده است ثالثاً وقتی که این را دانستند تصویبش آن اعتبار چهار دیواری بدهد و بطوریکه آقای آقا سید یعقوب اظهار کردند گزارده شهری هم جزو بودجه وزارت داخله تصویب کنند و در صورت بنده از نقطه نظر کمیسیون هیچ اشکالی در این فرمایشاتی که آقایان میفرمایند نمی بینم

نایب رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - موافقم

نایب رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله مخالفند؟

حاج شیخ اسدالله - بله بنده عرض اصولی دارم البته آقایان تصدیق میفرمایند

نصرت الدوله مخبر کمیسیون - در موضوع لایحه گزارده شهری که مطرح است این اشکالاتی که آقایان از نقطه نظر تأخیر میفرمایند و اینکه اشکال در این مسئله میفرمایند که باید جزو بودجه وزارت داخله باشد البته تا يك درجه وارد است ولی آقای اقبال السلطان توضیح دادند که برای سنه گذشته يك بودجه اعتباری برای وزارت داخله تصویب شد و در آنوقت گزارده شهری نبود بعد احتیاجات مردم گزارده شهری را ایجاد نمود و يك لایحه جدیدی از طرف دولت برای تاسیس گزارده شهری بکمیسیون تقدیم شد کمیسیون هم حالا مدتی است آنرا تصویب کرده و به مجلس فرستاده و اگر اساساً آقایان معتقد باین مؤسسه هستند و میدانند لازم است دیگر اشکال در اینکه این لایحه جداگانه باشد یا اینکه جزو بودجه وزارت داخله باشد لزومی ندارد و هر طوریکه بخواهند آنطور میکنیم و البته اگر جزو بودجه وزارت داخله تصویب شود و در تحت این دو ماده بودجه وزارت داخله از مجلس بگذرد و موادی ه تهیه شده بود ولی بواسطه تغییرات اخیر و وسیله برای تعقیب او پیدا شد و بالاخره مخارج سال گذشته وزارت داخله در حدود همان اعتباری که مجلس داده بود شد و بلکه کم تر از این میزان هم شده است و در هر صورت خوب است آقایان قدری در این باب دقت بفرمایند که اولاً وجود گزارده شهری را لازم میدانند یا نه؟ ثانیاً باید بدانند گزارده شهری تاسیس شده و مخارج آنهم شده و پرداخته شده است ثالثاً وقتی که این را دانستند تصویبش آن اعتبار چهار دیواری بدهد و بطوریکه آقای آقا سید یعقوب اظهار کردند گزارده شهری هم جزو بودجه وزارت داخله تصویب کنند و در صورت بنده از نقطه نظر کمیسیون هیچ اشکالی در این فرمایشاتی که آقایان میفرمایند نمی بینم

نایب رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - موافقم

نایب رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله مخالفند؟

حاج شیخ اسدالله - بله بنده عرض اصولی دارم البته آقایان تصدیق میفرمایند

توانند توضیحات عملی دیگر را بدهند؟ البته نمی توانند برای اینکه وظیفه دولت است و بالاخره بنده عرض میکنم که دولت بدون تصویب مجلس حق نداشته مجلس گذشت و باید شاهزاده اقبال السلطان تصدیق بفرمایند که با بودن مجلس باید حلال در امسال مجلس چه باید بکند باید حمل و ثور وجودها هم بگذرد اصلانه بودجه اعتباری بمجلس بیاید نه بودجه جزء و بانتظار بگذرد و البته این را تصدیق نمی فرمائید و این را که عرض میکنم نه از بابت تنقید بدولت است بلکه يك تذکری است بدولت که بودجه ها را زودتر بمجلس بیارند

بنده چندی قبل که در کمیسیون بودجه بودم و دکتر میلسو در آنجا مدند و توضیحات دادند گفتند بودجهها سال آینده را من تازه روز دیگر میدهم بوزارت مالیه و این اظهار تقریباً یکماه قبل از حمل بود و چند روز دیگر گفتند بودجه های رانوشتم و ادام و تا اکنون بمجلس نیامده است حالا باز شنیدم (نمیدانم حقیقت دارد یا نه) میخواهند يك بودجه اعتباری بمجلس پیشنهاد کنند و چون نمیدانم حقیقت دارد یا نه مذاکرات در آن را من بفرمودم میدانم و راجع اعتباری که سال گذشته داده شد خاطر آقایان مسبوق است که يك اعتباری بوزارت خانه داده شد و این گزارده شهری را که دولت وجودش را لازم میدانست و مجلس هم اساساً لازم میدانند خوب بود در آن موقع در بودجه وزارت داخله پیش بینی می نمودند

و دیگر آنکه هیچ توضیح نمیدهد که آیا این گزارده شهری قبلاً تشکیل شده یا نه اگر تشکیل شده بآنها حقوق داده شده یا نشده؟ و اگر حقوق داده شده از چندمحل بآنها داده اند؟ یا اینکه از محل اعتبار کلی که بوزارتخانه ها داده شده بآنها حقوق داده اند و اگر حقوق داده اند چرا چندماه حقوق طلبکارند و چرا بدون اینکه مجلس تصویب کرده باشد این مخارج را کرده اند

بعلاوه معمول اینست که از طرف هیئت رئیسه مجلس دستور روز جلسه را برای وزارت خانهها میفرستند برای اینکه اگر يك مطلبی راجع با بوزارتخانه است نمیدانند آوزارت خانه در مجلس حضور بهم رسانند برای دفاع از آن لایحه یا بودجه که از طرف میفرمایند در مجلس مطرح است و از طرف وزارت مالیه کسی نیست جواب بدهد اگر آقای مخبر هم توضیح میدهند فقط در حدود توضیحات کمیسیونی میتوانند اطلاعات بدهند و کمیسیون هم چون گزارده شهری را لازم میدانست این لایحه را تصدیق کرده حالا آقای اقبال السلطان می

توانند توضیحات عملی دیگر را بدهند؟ البته نمی توانند برای اینکه وظیفه دولت است و بالاخره بنده عرض میکنم که دولت بدون تصویب مجلس حق نداشته مجلس گذشت و باید شاهزاده اقبال السلطان تصدیق بفرمایند که با بودن مجلس باید حلال در امسال مجلس چه باید بکند باید حمل و ثور وجودها هم بگذرد اصلانه بودجه اعتباری بمجلس بیاید نه بودجه جزء و بانتظار بگذرد و البته این را تصدیق نمی فرمائید و این را که عرض میکنم نه از بابت تنقید بدولت است بلکه يك تذکری است بدولت که بودجه ها را زودتر بمجلس بیارند

بنده چندی قبل که در کمیسیون بودجه بودم و دکتر میلسو در آنجا مدند و توضیحات دادند گفتند بودجهها سال آینده را من تازه روز دیگر میدهم بوزارت مالیه و این اظهار تقریباً یکماه قبل از حمل بود و چند روز دیگر گفتند بودجه های رانوشتم و ادام و تا اکنون بمجلس نیامده است حالا باز شنیدم (نمیدانم حقیقت دارد یا نه) میخواهند يك بودجه اعتباری بمجلس پیشنهاد کنند و چون نمیدانم حقیقت دارد یا نه مذاکرات در آن را من بفرمودم میدانم و راجع اعتباری که سال گذشته داده شد خاطر آقایان مسبوق است که يك اعتباری بوزارت خانه داده شد و این گزارده شهری را که دولت وجودش را لازم میدانست و مجلس هم اساساً لازم میدانند خوب بود در آن موقع در بودجه وزارت داخله پیش بینی می نمودند

و دیگر آنکه هیچ توضیح نمیدهد که آیا این گزارده شهری قبلاً تشکیل شده یا نه اگر تشکیل شده بآنها حقوق داده شده یا نشده؟ و اگر حقوق داده شده از چندمحل بآنها داده اند؟ یا اینکه از محل اعتبار کلی که بوزارتخانه ها داده شده بآنها حقوق داده اند و اگر حقوق داده اند چرا چندماه حقوق طلبکارند و چرا بدون اینکه مجلس تصویب کرده باشد این مخارج را کرده اند

بعلاوه معمول اینست که از طرف هیئت رئیسه مجلس دستور روز جلسه را برای وزارت خانهها میفرستند برای اینکه اگر يك مطلبی راجع با بوزارتخانه است نمیدانند آوزارت خانه در مجلس حضور بهم رسانند برای دفاع از آن لایحه یا بودجه که از طرف میفرمایند در مجلس مطرح است و از طرف وزارت مالیه کسی نیست جواب بدهد اگر آقای مخبر هم توضیح میدهند فقط در حدود توضیحات کمیسیونی میتوانند اطلاعات بدهند و کمیسیون هم چون گزارده شهری را لازم میدانست این لایحه را تصدیق کرده حالا آقای اقبال السلطان می

فرمودند بفاصله ششماه تقدیم مجلس شده در صورتیکه اینطور نیست بفاصله ۳ ماه تقدیم شده و نمره ۱ آترام چنانچه ملاحظه میفرمائید نمره ۵۳ است که از کمیسیون بودجه بیرون آمده البته بامراجعه بودجه هائی که در کمیسیون بود و با دقت هائی که بایست کمیسیون در آنها بنمایند زودتر از این نمیتوانست این لایحه را تقدیم مجلس نماید و گمان میکنم اکثر آقای شیخ الاسلام خودشان و رفقای شان دقت فرمایند و قدری در لوایحی که بمجلس میآید کمتر اعتراض فرمایند و دائم بکمیسیون عودت ندهند زودتر خواهد گذشت و تصدیق خواهند فرمود که غفلت با کمیسیون نبوده و در مجلس معطل شده است.

شیخ الاسلام اصفهانی - بنده توضیح دارم

نایب رئیس - گفتند مذاکرات کافی است.

شیخ الاسلام - می خواهم توضیح بدهم.

نایب رئیس - فرمائید

شیخ الاسلام - عرایضی که بنده کرده ام تمامش در اینجا نوشته شده اسم کمیسیون بودجه در عرایض بنده نبوده که بساحت مقدس آقا برخورد بنده عرض نکردم که ششماه در کمیسیون بودجه معطل مانده و از تصویب نگذشته است بلکه عرض کردم نه ماه است معطل مانده و دیگر عرض نکردم که کمیسیون تصویب کرده بلکه عرض کردم که سهل انگاری شده است و نیتانم این سهل انگاری از طرف دولت شده که مطالبه این لایحه را نکرده یا از طرف مجلس بوده بنده نسبت بکمیسیون چیزی عرض نکردم

نایب رئیس - هیچکس سهل انگاری نکرده فقط نوبت لایحه نرسید والا سهل انگاری نشده فعلا پیشنهادی یعنی اصلاحی پیشنهاد شده قرائت میشود

(بعضون ذیل قرائت شد)

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که چهل و هشت هزار تومان مخارج گارد شهری را از باب محل اعتبار مصوله ایت ثیل ۱۳۰۱ پرداخت نمایند

نایب رئیس - آقای محمد هاشم میرزا (اجازه)

محمد هاشم میرزا - علی ایحال چه مخارج شده باشد وجه نشده باشد این مخارج راجع بیار سال است و باید از محل عوائد پارسل رای داده شود آن وقت اگر مبلغی اضافه بر اعتبار سه گذشته شد باید پیشنهاد نمایند که از عوائد هذاه السنه بدهند والا هنوز صورت جزء مخارج وزارت داخله رانده مانده است و از عوائد امسال بمخارج پارسل تخصیص بدهیم لهذا بعقیده بنده باید از اعتبار سه گذشته تصویب شود آن

وقت اگر اعتبار سه گذشته کافی نبود دو مرتبه پیشنهاد کنند

نایب رئیس - نسبت باین اصلاح آقایان نظری ندارند؟

(جمعی گفتند چرا مخالفیم)

وزیر جنگ - لوائح قانونی است برای سرباز گیری عمومی که در پیرگرم هیئت دولت هم تصویب شده بود تقدیم مجلس شورای ملی میشود

(بعضی از نمایندگان - احسن آفرین)

نایب رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

آقای میرزا علی کازرونی - بنده میل دارم در حدود اختیارات یک هیئتیکه با اسم وزراء یاد دولت از طرف مجلس شورای ملی یا ملت برای اجرای قوانین موضوعه معین میشوند قدری حرف بزنم

نایب رئیس - البته تصدیق میفرمائید که باید راجع باین پیشنهاد و این اصلاح صحبت نمایند

کازرونی - بلی . بنده مخالفم و تصور میکنم هیئت دولت هیچ اختیاری ندارد که یک مؤسسات تازه از روی میل خودشان انشاء نمایند . فقط باید اجرای قوانین را که مجلس شورای ملی بدست آنها داده است بنمایند و اگر چنانچه اینطور باشد که هر قانونی بمجلس شورای ملی مینویسد اجرا نکند و هر چه میل و اراده دارد اجرا کند بیرون اینکه بمجلس شورای ملی برقرار کرده باشند آن وقت مجلس شورای ملی از یک طرف مواخذه نکند که چرا این قوانین موضوعه را اجرا نکردید و از طرف دیگر هر چه دولت کرد بگوید چون گذشته من تصدیق میکنم صحیح نخواهد بود بنده میخواهم برای آتیه این خدمت مشخص شود بنابراین باید دید این گارد شهری در ایام گذشته وجود داشته یاخیر؟

اگر مقصود این باشد که اعتراضات آقای کازرونی تمام رفع میشود زیرا اعتباری که ما پارسل بوزارت داخله دادیم صورت جزو نداشت و تمام وزارت خانه ها میخوردند تأسیسات و تشکیلات خود را در همان حدود بدهند شما یک اعتباری بوزارت داخله داده اید و او هم مطابق همان اعتبار رفتار کرده در این صورت اظهارات آقای کازرونی مورد ندارد و یک وقت این است که بوزارت داخله علاوه بر آن اعتبار این بودجه گارد شهری را میخواهد اگر مقصود شاهزاده محمد هاشم میرزا این است که مجلس در حدود اعتبار این ثیل وزارت داخله تصویب کنند آنوقت ممکن است رای گرفت در این صورت بنده نمیتوانم اظهار عقیده بکنم برای اینکه عقیده دولت را نمیدانم از این جهت اظهاری نمیکند ولی آقایان معتقدند می خواهند به پیش نهاد شاهزاده رای بدهند.

نایب رئیس - (خطاب با آقای شیخ - شیخ الرئیس) بنده عرض میکنم مسئله گارد شهری را هشت ماه قبل آورده اند و بعضی مؤسسات را دولت های وقت و وزارت خانه ها در بین سال لازم دانسته اند بودجه اضافی پیشنهاد کرده اند ملاحظه فرمائید و قتیکه بودجه عدلیه آمد بملاحظه تأخیراتی که پیش آمد چندین هزار تومان تفاوت پیدا کرد حالا بر فرض اینکه گارد شهری تأسیس شده باشد و تمام افرادش

هم مجلس شورای ملی میآید یک چیز هائی نظیر چیز های گذشته ولی بکفایتی ساده تر و طبیعی تر مبینیم بازار و لایات یک مالیات هائی برخلاف قانون میگیرند و قوانین موضوعه معطل است و باین عرایضی که کردم مخالفم این لایحه تصویب شود

مخبر - بنده نمیدانم آقایان روی چه رویه صحبت میکنند . کمیسیون بودجه یک راپورتی داده است و شاهزاده محمد هاشم میرزا یک اصلاحی در آن پیشنهاد کردند بنده تصور میکنم قبل از اینکه در این باب مخالفت و موافقت شود عقیده مغرب کمیسیون را باید معلوم کرد اگر مغرب کمیسیون قبول نکرده باید رای گرفت والا نباید رای گرفت.

بنده درست ملتفت نشدم که مقصود حضرت والا چیست.

فرمائید اینکه آقای کازرونی فرمودند اصولی و اساسی است هیچکس با فرمایشات ایشان مخالفت ندارد و همه موافقیم که هیچوقت و هیچ خرجی را بدون تصویب مجلس شورای ملی نباید کرد ولی حالا می-خواهیم به بنیم نظر شاهزاده محمد هاشم میرزا در این پیشنهاد آیا این است که بوزارت داخله دادیم باید تصویب کنیم یاخیر؟

اگر مقصود این باشد که اعتراضات آقای کازرونی تمام رفع میشود زیرا اعتباری که ما پارسل بوزارت داخله دادیم صورت جزو نداشت و تمام وزارت خانه ها میخوردند تأسیسات و تشکیلات خود را در همان حدود بدهند شما یک اعتباری بوزارت داخله داده اید و او هم مطابق همان اعتبار رفتار کرده در این صورت اظهارات آقای کازرونی مورد ندارد و یک وقت این است که بوزارت داخله علاوه بر آن اعتبار این بودجه گارد شهری را میخواهد اگر مقصود شاهزاده محمد هاشم میرزا این است که مجلس در حدود اعتبار این ثیل وزارت داخله تصویب کنند آنوقت ممکن است رای گرفت در این صورت بنده نمیتوانم اظهار عقیده بکنم برای اینکه عقیده دولت را نمیدانم از این جهت اظهاری نمیکند ولی آقایان معتقدند می خواهند به پیش نهاد شاهزاده رای بدهند.

نایب رئیس - (خطاب با آقای شیخ - شیخ الرئیس) بنده عرض میکنم مسئله گارد شهری را هشت ماه قبل آورده اند و بعضی مؤسسات را دولت های وقت و وزارت خانه ها در بین سال لازم دانسته اند بودجه اضافی پیشنهاد کرده اند ملاحظه فرمائید و قتیکه بودجه عدلیه آمد بملاحظه تأخیراتی که پیش آمد چندین هزار تومان تفاوت پیدا کرد حالا بر فرض اینکه گارد شهری تأسیس شده باشد و تمام افرادش یکی از آنها مسیور بود که استعفا

داده است و چون تصویب مجلس شورای ملی با نام بود لازم است یک نفر دیگر که در این لایحه نوشته شده با همان شرایط سابق استخدام شود لایحه دیگری است راجع به تصفیه حساب یک نفر معلم دیگر که از تجدید کثرت اوصاف نظر شده بود این است که برنی تصفیه محاسبات و تجدید استخدام او پیشنهاد میشود که آنرا هم تصویب فرمایند که هر چه زودتر حرکت کنند.

نایب رئیس - آقای کازرونی از آقای وزیر پست و تلگراف سؤالی دارند

حاج میرزا علی کازرونی - البته آقایان تصدیق میفرمایند فرض از سؤال چنانچه سابق هم گفته شد مجارده و مقاله نیست بلکه در حقیقت یک الزام و التزامی است از طرفین امیدوارم یک جواب شافی و کافی با دلایل موجهی بشنوم که اسباب رفع نزاع و تشویش از خاطر مردم باشد سؤال این است کتبه محمولات یستی در راه طهران ورشت و قزوین و از قزوین به پهنان تا آخر قوس هذاه السنه در مقابل یک هزار تومان اجرت بتوسط دائره حمل و نقل دولتی بعمل میآید سؤال میکنم چه مزبوره در مقابل یک اجرت معتنا بهی یعنی در هر ماهی چهار هزار و بانصد تومان تقریباً ماهی بانصد تومان بعنوان کرایه و بعضی اشیا دیگر بار باب بهمن تفویض شده است در حقیقت ماهی چهار هزار توان علاوه دولت متقبل شده است و تا اکنون ماه ما ما این مبلغ را پرداخته است علاوه یک انانیه هائی از قبیل آب و گاری وغیره دولت در راه داشته ببلغ معینی که گویا از بیست هزار تومان و از سی هزار تومان کمتر است بار باب بهمن تفویض شده و تا بحال از باب این مبلغ دیناری نگرفته و اقل از آن پولی که بار باب بهمن داده میشده کسر نگذارده اند بنده نمی-دانم از ارباب بهمن وزارت پست و تلگراف ضمانت کرده بامسیور در بانک عثمانی که مبلغ معتنا بهی که کمتر از سی هزار تومان یا چهل هزار تومان است از دولت گرفته یا خود ارباب بهمن میدهد

اگر ارباب بهمن نتواند بدهد آیا دولت میتواند استتکاف کند و بگوید من نمیدهم بندهم همچو سابقه هست که اداره پست در ن بگذارند و پول بگیرند از ارباب پست و تلگراف برای دولت این استقراض را کرده است یا مسیور بلیر ؟ و همچو اجازه داشته است یا بانه خواهش میکنم جواب مطابق که عرض کردم بفرمائید

وزیر پست و تلگراف - جواب این مطابق را که آقای کازرونی فرمودند بنده امروز نمیتوانم بدهم چون اطلاعات کافی در این موضوع ندارم و مسائلی است که قبل از تصدی بنده واقع شده است و بایستی تحقیقات کافی بکنم و در جلسه بعد جواب

عرض کنم

نایب رئیس بجهت شرفیابی حضور اعلی حضرت همایونی باید چند نفر معین شود شش نفر کافی است

(بعضی از نمایندگان - خیر معمول دوازده نفر است)

(استقرا بعمل آمده)

آقایان مفصله الاسامی ذیل معین گردید

آی آقای آقا میرزا شهاب الدین - آقای احتشام الدوله . آقای سردار مخفم . آقای نصرت الدوله . آقای تدین . آقای نجات . آقای اقبال السلطان . آقای سدید الملک . آقای فیوضات آقای سردار اقبال . آقای منصر الملک . آقای حاج میرزا سادانه خان

وزیر جنگ - چون این لایحه که تقدیم مجلس شورای ملی شد خیلی مهم تر است و وقت هم هنوز نگذشته است خواهش میکنم لایحه آن قرائت شود

(آقای امیر ناصر بعضه من ذیل قرائت نمودند)

مقام محترم مجلس مقدس شورای ملی شیدانه ارگانه

نظر باینکه قانون بنچه که در زمان مرحوم امیر کبیر وضع گردیده مدت مدیدی است در جریان و چون اساس آن مبتنی بر استمداد دهات و قرقه و این مطلب علاوه بر آنکه تحمیلی بر عاربا و ساکنین قرقه نسبت باهالی بلاد و شهرها است که از آن معاف هستند و یک نوع تبعیض محسوب میشود در این مدت متوالی نیز تمیز صحیحی در استمداد نقاط سرباز زده نشده و طبیعت تعدیلاتی در نقاط با بره نسبت بمعالن معموره و آباد بعمل نیامده است از همین نقطه نظر موقعیکه اداره شروع باخذ نفقات مطابق اصول بنیچه نمود شکایات و معظورات بسیاری عرض اندام نمود زیرا نقاط با بره که سابقاً آباد بوده با وضعیت کنونی از تدارک سرباز جز داشته و در مقابل برای باره محال که در قدیم فاقد استمداد و اکنون معمور شده بودند عده سربازیکه بهیچوجه قابل مقایسه با وضعیت ایشان نبود قلمداد شده بود و برای اینکه اخذ نفقات معظورات فوق را در آتیه ایجاد نمایم مسئله قشون گیری اجباری تحت مطالعه قرار داده شده و برای احاطه اطلاع آن مقام منبع لزوماً مضرات بنیچه و محسنتات سرباز گیری اجباری را بطور مشروح ذیل نامذکور مبردارد

(مضرات بنیچه)

۱- خسارت وارده بیست المال از حیث مبلغ و مقدار همی مالیات تقسی و جنس منکت بعنوان مختلفه خانواری تخفیف و غیره

۲- خسارت مهم تری بینان ارزاق که محصولات زراعتی منکت بواسطه آنکه سرباز گیری بنیچه منحصراً از زارعین دهات بعمل میآید و بالنتیجه حاصلات سنوی دچار کسر و نقصان میشود

۳- ابتلای دائمی رعایا و مالکین بابت وجوه استرضائی و یاداران و کمک و فرار افراد بنیچه و تدارک عوض آنها

۴- تولید اشکالات زیاد جهت وزارت جنگ و مأمورین سرباز گیری موقعیکه دهات سرباز زده خراب و یا کم سکنه شده یا بهانه دیگری بدست اهالی و مالکین دهات مزبور راجع بموضوع و میزان سرباز بنیچه میافتد

۵- لزوم تعدیل بنیچه افراد هر ده سال یکمرتبه و تحمل اشکالات رسوعه استعمالات بنیچه آن و بهمین جهت است که در طرف هشتاد سال تعدیل عمومی در بنیچه بعمل نیامده و دولت ورعیت سرباز زده را دچار زحمت کرده است و قضیه بکلی از صورت اولیه خارج شده است یعنی دهات سرباز زده با طبیعت با معاد خراب شده و دهات دیگری نزدیکی آنها بنام دیگر از همان رعایا آباد شده است که سرباز نمیدهند و لذا بجزان سرباز بنیچه نکت مهمی از این قبیل پیش آمد هارسیده است

۶- خسارت مواجب معروف ششماه معلی که برای افراد هر یک از صنوف ثلاثه مختلف است و لزوم نگاهداری یک سلسله مراتب از باب منصب و سر رشته داران از اهالی محل بدون آنکه وجود آنها فایده مهمی حضراً و سفر آری مملکت داشته باشد و مبلغ و مقدار این نقد و جنس معلی قریب یک میلیون تومان است و بعلاوه ازوم سلب نفوذ مضره اینگونه صاحب منصبان معلی

۷- نظر بمحدود بودن محل سرباز زده لزوم تکرار دعوت از ادبیکه در موقع تحت سلاح خدمت خود را ا کمال نموده اند و مضار این نکته بتکثیر نفوس و میزان آبادانی دهات مملکت و محدود ماندن افراد معلم

۸- محرومیت یک قسمت مهم مملکت از وظیفه مقدسه بایسانی وطن و تعدیلات فوق-العاده بقسمت دیگر اهالی و خاموشی حس وطن پرستی در شهرها و قصبات و مجال معاف از سربازی

۹- محرومیت قشون از جوانان باسواد مستعد و صنعتگرانیکه در شهرها و قصبات زیادت در دهات کمتر وجود دارند و لزوم ا کمال اینگونه احتیاجات قشون فعلا از شهر ها بقیمت و مصرف گزاف

۱۰- مضار معنوی بنیچه یعنی سرباز گیری خصوصی در مملکت مشروطه و اسلام که قانون باید عمومیت داشته و بالسویه در همه جا و در باره هر کس معمول و معجزی گردد و باین ترتیب بنیچه تبعیض حکم فرما است (محسنتات سرباز گیری عمومی)

۱- سرباز گیری عمومی قشون ایران را ملی نموده تمام خانواده های مملکت را بوطن و دفاع ناموس و استقلال آن علاقه مند ساخته و بمقادیر فضل الله المجاهدین علی القاعدین آتیه اهالی را از شرافت سربازی بهره مند میکند .

۲- سرباز گیری عمومی عده قشون معلم دوره نظامیه را بعد از شش سال دوره مزبوره بهشتاد هزار نفر عده قشون معلم و غیر معلم دوره مذکور بچهار صد هزار عده کلیه قشون مملکت را پس از ا کمال تمام ادوار سربازی تقریباً بسو کرو ر نفر می رساند که چنانچه دولت موفق بتدارک و ا کمال تجهیزات و تسلیحات آنها متدرجاً بشود مملکت از هر گونه تهاجم احتمالی محفوظ خواهد بود در صورتیکه هنگام صلح زیاد از چهل و پنجاه هزار نفر تحت سلاح نگاهداری نکرده است .

۳- صرفه جوئی خزانه مملکت از مبالغ و مقادیر تخفیفات و خانواری و حقوق ششماه معلی که جمع این استفاده سالیانه برنامه از یک میلیون و نیم تومان نقد و قیمت جنس بالغ میشود .

۴- تخفیف کلی تحمیلات سربازی بمجال سرباز زده کنونی از حیث نفقات زراعتی و مبالغ استرضائی و کمک و معونات رعایا و مالکین بسربازان و دهات خود و بالنتیجه تکثیر آبادی دهات و تمکن و رفاه رعایا و مالکین .

۵- صرفه جوئی در میزان مواجب افراد قشون که سالیانه ببلغ مهمی بالغ میشود وجوه مزبوره بصرف تزئین عده تحت سلاح خواهد رسید .

۶- اصلاح نزادی و اخلاقی ملت بیه واسطه تعلیمات و ورزش های بدنی و دماغی افراد تحت سلاح

۷- ایفاظ احساسات وطن پرستی در جامعه ایرانی و امتزاج طبقات مختلفه اهالی با یکدیگر و تولید حس مساوات

۸- رفع تبعیض و تساوی در مقابل قانون و اجرای عدالت کامله در ایفای خدمت مقدسه دفاع وطن مطابق فرایض مذهبی

۹- اعلاهی مسلمک سربازی بواسطه تعمیم در میان طبقات با مقدمات فوق تصویب لایحه سرباز گیری اجباری را با فوریتیکه طبیعت الزام می نماید آن مقام محترم متذنی است .

۱۰- امضاء حسن- وزیر جنگ و فرمانده کل قشون (رضا)

رئیس الوزراع- لایحه بودجه هذاه السنه مملکتی تقدیم می شود و نظر با همیستی که گذشتن این بودجه برای جریان امور ادارات دارد تمنا میشود آقایان نمایندگان در گذراندن آن تسریع فرمایند

نایب رئیس - در خصوص لایحه راجع بسرباز گیری اگر چه مقتضای نظامات این نیست که بکمیسیون نظام مراجعه شود لکن در این موضوع پیشنهادی شده است

پیشنهاد آقای مستشار السلطنه بشرح ذیل قرائت شد

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی

بنده پیشنهاد مینمایم :

نظر بلزوم و فوریت این لایحه یک

کمیسیون ۶ نفری از شعب انتخاب و مشغول مطالعه لازم این لایحه شده نتیجه را به عرض مجلس برساند که زودتر تصویب و مجری شود.

مستشار السلطنه

مستشار السلطنه - اول لایحه

حیات بخش فوق العاده قابل تقدیس است که از طرف دولت محبوبان رسیده است و یگانه اثری است که از وزیر جنک محبوب خودمان در اولین موقع سال در مجلس شورای ملی دیده میشود بنده احساس کردم که نظر وزیر جنک و بالاخره دولت این است که این لایحه با فوریت از مجلس شورای ملی بگذرد و البته تصدیق میفرمائید که کمیسیون نظام باید باین لایحه مراجعه و نظر بکند.

اما چون دوره کمیسیونها بسر آمده و باید در چهاردهم حمل تجدید شود شاید قدری دیر شود و آن نظری که دولت و وزارت جنک دارد زود حل نشود باینجهت بنده پیشنهاد کردم ۶ نفر از بین شعبی که حالا هستند رسمیت دارند انتخاب شود و البته در انتخاب هم دقت میشود اشخاص بصیر در نظام معین شوند و هر نتیجه حاصل شود به عرض مجلس برسانند و تصویب شود.

نایب رئیس - مقصود از فوریت این است که يك شور بشود در این مسئله مخالفی نیست

آقای شیخ رئیس

(اجازه)

شیخ رئیس - بنده راجع باین پیشنهاد خواستم عرض کنم که همان طور که کمیسیون نظام عمرش تمام میشود عمر شعبات هم تمام میشود بعلاوه این ترتیب غلط است زیرا متخصص فنی برای نظام خیلی کم داریم و شاید در شعبه که بنده هستم هیچ نباشد و ممکن است ۵ نفر در يك شعبه باشد روز چهاردهم انتخابات شعبات در کمیسیونها میشود و کمیسیون نظام همان طور که نظامنامه پیشنهاد کرده است از متخصصین نظامی انتخاب میشود رسیدگی میکند.

مستشار السلطنه - نظر بنده در این

پیشنهاد فقط انتخاب اشخاص ذیفن بود حالا از خود مجلس هم باشد حرفی ندارم.

نایب رئیس - در مسئله فوریت لایحه

اگر مخالفی هست رای بگیریم آقایانیکه موافقت با فوریت یعنی يك شور شود.

فتح الدوله - بنده مخالفم

نایب رئیس - میخواستید زود تر بفرمائید.

آقایانیکه با این تقاضا موافقت قیام فرمایند.

اغلب نمایندگان قیام نمودند

نایب رئیس - تصویب شد جلسه را ختم میکنیم جلسه آتی روز ۴

شنبه دستور هم انتخاب هیئت رئیسه مجلس در تعیین شعبات و کمیسیونها خواهد بود.

(مجلس یک ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس مؤتمن الملك

جلسه ۳۵۱

صورت مشروح مجلس یوم چهارشنبه ۱۴ حمل ۱۳۰۲ مطابق ۱۷ شعبان ۱۳۴۱

مجلس مقارن مغرب در تحت ریاست آقای مدرس تشکیل گردید

صورت جلسه یوم یکشنبه یازدهم حمل را آقای امیر ناصر قرائت نمودند

نایب رئیس - آقای شیخ رئیس (اجازه)

شیخ رئیس - پریروز پیشنهادی که آقای مستشار السلطنه نمودند بنده عرض کردم تشکیل دادن کمیونی از شعب و ارجاع لایحه به آنجا مخالف با مقصود ایشان است گویا سوء تفاهم شده است که بنده عرض نکردم خلاف نظام نامه است عرض کردم آن پیشنهاد مقصود ایشان را نمیرساند.

نایب رئیس - باید شروع کرد به انتخاب هیئت رئیسه.

قبلا ۳ نفر بجهت نظارت بحکم قرعه معین میشود.

(استقراع بعمل آمده آقایان مفاصله ذیل معین شدند)

آقای عماد الملك

آقای حاج نصیر السلطنه - آقای حاج نصیر السلطنه آقای سالار معظم -

نایب رئیس - شروع می کنیم به انتخاب رئیس

اخذ واستخراج آراء بعمل آمده نتیجه اینطور حاصل شد

عده اوراق ۸۲
مهره های تفتیشیه ۸۲

آقای مؤتمن الملك ۶۷ رای • آقای قوام السلطنه ۵ رای • آقای آقا میرزا محمد

صادق طباطبائی ۳ رای • آقای نصرت الدوله ۱ رای • آقای مساوات ۱ رای •

آقای شیخ الاسلام اصفهانی ۱ رای • ورقه سفید ۴ عدد

نایب رئیس - آقای مؤتمن الملك با کثرت ۶۷ رای از ۸۲ نفر نمایندگان حاضر بریاست مجلس شورای ملی انتخاب شدند.

شروع میکنیم با انتخاب نایب رئیس - ابتدا يك نایب رئیس بعد نایب رئیس دیگر با انتخاب فردی • آقای تدین

(اجازه)

تدین - بنده پیشنهاد میکنم بقیه انتخاب هیئت رئیسه بماند برای فردا

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب

(اجازه)